

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/21/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224200438
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1224200438.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II sudkyňou JUDr. Hanou Posluchovou v Bratislave vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/a, Bratislava, dieťa matky: C. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. X, B., a neuvedeného otca, o vyslovenie osvojiteľnosti a pozbavenie rodičovských práv, takto

rozhodol:

- I. Súd vyslovuje osvojiteľnosť maloletého: A. B., nar. XX.X.XXXX, dieťa matky: C. B., nar. XX.X.XXXX, a neuvedeného otca.
- II. Súd pozbavuje matku: C. B., nar. XX.X.XXXX, rodičovských práv k maloletému: A. B., nar. XX.X.XXXX.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Mestskému súdu Bratislava II dňa 09.02.2024 žiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého a zároveň pozbavenie rodičovských práv matky vo vzťahu k maloletému.

2. Podnet odôvodnil tým, že uznesením Mestského súdu Bratislava II č.k. 11P/65/2023-18 zo dňa 28.07.2023, právoplatný dňom 22.08.2023, bol maloletý A. dočasne umiestnený do Centra pre deti a rodiny B. – D., D. E. XX, XXX XX B. (ďalej len „CDR B. – D.“), a to z dôvodu, že matka bola pred pôrodom pod vplyvom návykových látok a moč matky a dieťaťa bol pozitívny na amfetamín. Ďalším dôvodom bola skutočnosť, že matka spolu s partnerom bývala na robotníckej ubytovni na F. E. XX v B., kde nemohlo bývať maloleté dieťa. Maloletý bol preto dňa XX.XX.XXXX umiestnený do CDR B. – D. a v súčasnosti sa nachádza v profesionálnej rodine. Dňa 10.08.2023 sa uskutočnila v CDR B. – D. prípadová konferencia za účelom podania aktuálnych informácií ohľadom mal. A. a matky. Matka bola prítomná na tomto stretnutí a vyjadrila sa, že má záujem, aby mal. A. vyrastal u nej a jej partnera. Preto bol matke daný časový priestor dva mesiace, aby si upravila svoje pomery tak, aby mal. A. mal u nej vytvorené všetky vhodné podmienky a nebol ohrozený jeho vývin. Bolo jej odporúčané nájsť si vhodné bývanie, napr. podnájom. Takisto bola požiadaná, aby navštívila Centrum pre liečbu drogových závislostí na Hraničnej ul. za účelom protidrogovej liečby. Zo strany partnera bolo potrebné vybaviť si občiansky preukaz a následne priznať na matričnom úrade otcovstvo, keďže partner vyhlasoval, že je biologickým otcom dieťaťa. Matka zároveň obdržala telefonický kontakt na sociálnu pracovníčku centra a bolo dohodnuté, že s mal. A. sa môže stretávať dvakrát do mesiaca po spoločnej dohode s centrom, pričom záujem o stretávanie musí prejavovať ona. Situácia matky sa mala vyhodnotiť v priebehu mesiaca október 2023 znova na stretnutí v centre. Od 10.08.2023 až k dnešnému dňu matka ani raz nekontaktovala centrum ani ich úrad a neprejavila záujem o mal. A.. Viackrát ju kontaktovali telefonicky, čo však bolo neúspešné – telefón nedvíhala a spätne ich nekontaktovala. Rozsudkom

Mestského súdu Bratislava II č.k. 11P/90/2023-36 zo dňa 02.11.2023 bola nad maloletým A. nariadená ústavná starostlivosť. Matka má okrem maloletého A. aj syna G. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke a ďalšie štyri deti matky – G. B., nar. XX.XX.XXXX, H. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX, a I. B., nar. XX.XX.XXXX, boli v priebehu rokov 2017 – 2023 osvojené. Vzhľadom na to, že matka žiadnym spôsobom neprejavuje od 10.08.2023 záujem o maloleté dieťa, navrhujú vyslovenie osvojiteľnosti maloletého a tiež to, aby súd rozhodol o pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností matky k maloletému.

3. Matka maloletého sa k návrhu – doručovanému na jej adresu evidovanú v registri obyvateľov a tiež zverejnením v zmysle § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku - nevyjadrila. Matka sa taktiež nezúčastnila nariadeného pojednávania - doručenie predvolania mala vykázané na adresu evidovanú v registri obyvateľov podľa § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku, svoju neúčast' neospravedlnila.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka a manželov J., oboznámil sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, obsahom súvisiacich spisov a zistil nasledujúci skutkový stav:

5. Z rodného listu maloletého súd zistil, že ako matka maloletej je uvedená C. B., nar. XX.X.XXXX, pričom otec maloletého nie je v rodnom liste uvedený.

6. Uznesením č.k. 11P/65/2023-18 zo dňa 28.07.2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, najdlhšie však do 29.01.2024, umiestnil maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, D. XX, B.. Zároveň uložil Univerzitnej nemocnici Bratislava, pracovisko K. L. M. I. G., povinnosť odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny B., D. XX, B.. Súd začal konanie o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým a zároveň ho vylúčil na samostatné konanie. Žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.08.2023 a vykonateľnosť dňa 28.07.2023.

7. Rozsudkom Mestského súdu Bratislava II zo dňa 02.11.2023 č.k. 11P/90/2023-36, právoplatným dňa 25.01.2024, bolo na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave nariadené, že ústavná starostlivosť nad maloletým sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny, D. XX, XXX XX B.. Matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, neplnoleté dieťa mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet ústavného zariadenia. Týmto rozsudkom sa zrušilo neodkladné opatrenie nariadené uznesením Mestského súdu Bratislava II, č.k. 11P/65/2023-18 zo dňa 28.07.2023. Návrhu bolo vyhovené z dôvodu, že matka nebola schopná poskytnúť maloletému riadnu starostlivosť a nikto z rodiny matky neprejavil záujem o zverenie maloletého.

8. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 11P/35/2024-37 zo dňa 12.03.2024 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol dočasne - do právoplatného skončenia tunajšieho konania vedeného na pod sp. zn. 11P/32/2024 – maloletý zverený do osobnej starostlivosti navrhovateľov- manželov G. a J. J., obaja trvale bytom A. XX, B.. Zároveň bola Centru pre deti a rodiny, D. XX, XXX XX B., uložená povinnosť odovzdať maloletého do ich starostlivosti.

9. Na tunajšom súde je pod sp. zn. 11P/32/2024 vedené konanie o zverenie maloletého do pestúnskej starostlivosti, ktoré dosiaľ nie je právoplatne skončené. Rozsudkom vyhláseným na pojednávaní dňa 18.4.2024 bola nad mal. zrušená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny, D. XX, XXX XX B., zároveň bol zverený do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov G. a J. J., obaja trvale bytom A. XX, B., a matka bola zaviazaná vyživovacou povinnosťou voči maloletému vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, a to vopred vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

10. Z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 10.4.2024 vyplýva, že matka neprejavuje záujem o maloletého A.. Centrum pre deti a rodiny B. – D. navštívila naposledy dňa 10.08.2023, kde bola pozvaná na prípadovú konferenciu a stretla sa aj s dieťaťom. Od tohto obdobia nekontaktovala žiadnym spôsobom centrum ani úrad a neprejavila záujem o informácie ohľadom maloletého a stretnutie s ním. Vyživovaciu povinnosť si neplní.

11. Kolízny opatrovník v konaní pred súdom uviedol, že trvá na podanom návrhu. Matka má štyri deti, ktoré sú osvojené a najstarší syn (G. B., nar. XX.XX.XXXX) je zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. A. je v poradí šieste dieťa matky. Matke bol daný priestor na to, aby si upravila svoje pomery, ale ona je drogovo závislá a nie je schopná zmeniť svoj životný štýl, teda o dieťa ani o svoje

ostatné deti sa nezaujímajú, neplní si vyživovacou povinnosť. Matka bol nimi upozornená na plnenie si svojich rodičovských povinností a je si vedomá následkov svojho nezájmu o dieťa.

12. Manželia J. a G. J., v ktorých starostlivosti sa maloletý aktuálne nachádza (na základe uznesenia tunajšieho súdu č. k. 11P/35/2024-37 zo dňa 12.03.2024) na pojednávaní dňa 18.4.2024 zhodne uviedli, že matka maloletého ich nijako nekontaktovala a nemajú vedomosť o tom, že by o dieťa prejavovala záujem. Zároveň zhodne uviedli, že im nie sú známe žiadne okolnosti vylučujúce splnenie účelu osvojenia a v budúcnosti by si maloletého radi osvojili.

13. Súd vec právne posúdil nasledovne:

Podľa § 102 ods. 1 písm. Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa, najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

c) ak dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhodne súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

Podľa ustanovenia § 137 CMP, návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

Podľa ustanovenia § 138 ods. 1 CMP účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

Podľa ustanovenia § 139 CMP súd v konaní vyslúchne toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľovi skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

14. Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení skutkových okolností, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení vyslovil osvojiteľnosť maloletého A., čo znamená, že dieťa je pre prípad osvojenia právne voľné a osvojenie do budúcnosti bude nepochybne v jeho najlepšom záujme. Súhlas rodičov na osvojenie dieťaťa v danom prípade nie je potrebný, keďže boli splnené podmienky podľa § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine. Otec dieťaťa nie je v rodnom liste uvedený a matka neprejavuje o dieťa skutočný záujem, v posledných šesť mesiacoch ho nenavštívila a ani iným spôsobom sa o dieťa nezaujímala, vyživovaciu povinnosť si neplnila, na svoju rodičovskú rolu úplne rezignovala. Podľa názoru súdu sú splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého, nakoľko neboli zistené žiadne objektívne okolnosti ani právne skutočnosti, ktoré by bránili vysloviť osvojiteľnosť a umožniť tak osvojenie maloletého A. do budúcnosti. Matka navyše závažným spôsobom zanedbáva výkon rodičovských práv a povinností, a to napriek predchádzajúcim upozorneniam. O maloletého neprejavuje reálny záujem, vyživovaciu povinnosť si vôbec neplní a neprejavuje ani žiadnu snahu upraviť si svoje sociálne pomery. Je preto v záujme maloletého, aby bola matka pozbavená výkonu rodičovských práv. Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, majúc za to, že takéto rozhodnutie je v najlepšom záujme maloletého.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).